Avocatul Poporului, excepție de neconstituționalitate referitoare la O.U.G. nr. 15/2016 pentru modificarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională a României cu excepția de neconstituționalitate referitoare la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru modificarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului. Prin O.U.G. nr. 15/2016 (adoptată în data de 11 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 367 din data de 12 mai 2016), după articolul 16 din Legea nr. 3/2000 a fost introdus un nou articol, respectiv articolul 161.

Acest act normativ are ca obiect completarea prevederilor Legii nr. 3/2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului, în sensul de a permite organizarea și desfășurarea referendumului local la aceeași dată cu alegerile locale, cu utilizarea acelorași secții de votare, birouri electorale de circumscriptie și ștampile electorale. Ordonanța de urgență a guvernului nr. 15/2016, în integralitatea ei, contravine, pe de-o parte, dispozițiilor constituționale ale art. 115 alin. (4) privind regimul ordonanţelor de urgenţă, iar, pe de altă parte, prevederilor art. 147 alin. (4) din Constituție privind obligativitatea deciziilor Curții Constituționale.

Avocatul Poporului a reținut faptul că reglementarea precitată

este de natură să aducă atingere prevederilor art. 115 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora Guvernul poate adopta ordonanţe de urgenţă numai în situaţii extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligaţia de a motiva urgenţa în cuprinsul acestora. În legătură cu motivele invocate de Guvern în Nota de fundamentare și Expunerea de motive, Avocatul Poporului a remarcat faptul că, în realitate, două autorități publice locale au stabilit prin hotărâri emise de consilii locale (acte administrative) ca desfășurarea unor referendumuri locale să aibă loc în 2 aceeași zi cu data stabilită pentru desfășurarea alegerilor locale și anume, 5 iunie 2016, în condițiile în care Legea nr. 3/2000 nu conținea prevederi care să permită organizarea concomitentă a două tipuri distincte de scrutine. În fapt, Avocatul Poporului a apreciat că justificarea adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 ține de oportunitate, or, oportunitatea nu satisface exigenţele art. 115 alin. (4) din Constituţie, întrucât aceasta este, prin definiţie de natură subiectivă şi nu are, în mod necesar şi univoc, caracter obiectiv, ci poate da expresie şi unor factori subiectivi.

Totodată, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 încalcă prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, în condițiile în care legiuitorul delegat a nesocotit considerentele Deciziei nr. 334/2013 a Curții Constituționale, aspect de natură să pună în discuție respectarea principiului loialității constituționale care impune ca adoptarea actelor normative să aibă loc cu respectarea rolului Curții Constituționale și a deciziilor pronunțate de aceasta. Prin decizia menționată, instanța de contencios constituțional a constatat că dispozițiile Legii pentru modificarea şi completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului sunt constituţionale în măsura în care nu se aplică referendumurilor organizate în decurs de un an de la data intrării în vigoare a legii. Or, în situația de față, Guvernul a adoptat un act normativ în materie referendară fără a ține

cont de cele statuate de instanța de contencios constituțional în considerentele Deciziei nr. 334/2013, Ordonanța de urgență nr. 15/2016 fiind adoptată chiar în timpul campaniei electorale pentru alegerile locale. Întreaga motivație pe care se bazează opinia Avocatului Poporului se regăsește pe site-ul instituției, la secțiunea Contencios constituțional-Excepții de neconstituționalitate.